

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• Проблеми које овај закон треба да реши, односно циљеви који се овим законом постижу

Основни разлози за доношење овог закона, проблеми које би овај закон требало да реши, односно циљеви који се овим законом постижу су стварање услова за сачињавање прелиминарне пореске пријаве пореза на додату вредност у систему електронских фактура и с тим у вези усаглашавање са законом којим се уређује електронско фактурисање како би се обезбедила несметана примена закона којим се уређује порез на додату вредност (у даљем тексту: ЗПДВ), даље усаглашавање са прописима Европске уније који уређују област опорезивања потрошње ПДВ, пре свега са Директивом Савета 2006/112/ЕЗ о заједничком систему пореза на додату вредност (у даљем тексту: прописи ЕУ), као и повећање правне сигурности обвезника ПДВ. Наведено ће довести до бржег повраћаја ПДВ, као и до смањења ПДВ јаза.

Предлаже се увођење прелиминарне пореске пријаве пореза на додату вредност почев за порески период јануар, односно јануар – март 2026. године, као прилога пореској пријави. Прелиминарна пореска пријава пореза на додату вредност представља скуп података који се односе на промет добара, промет услуга, увоз добара и друге трансакције и активности које утичу на износ пореске обавезе обвезника ПДВ. Увођење ове пријаве има за циљ унапређење система опорезивања порезом на додату вредност у Републици Србији, у смислу што ће сачињавање пореске пријаве пореза на додату вредност на основу прелиминарне пореске пријаве бити поузданије, једноставније и брже, уз омогућавање ефикасније контроле утврђивања пореске обавезе по основу пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ), што је у општем интересу државе. С тим у вези, предлаже се да обвезник ПДВ подноси пореску пријаву са прелиминарном пореском пријавом која представља прилог пореској пријави, а ако обвезник ПДВ не поднесе пореску пријаву у прописаном року, да се прелиминарна пореска пријава доставља пореском органу на његов захтев. У циљу реализације предметних активности, предлажу се решења која се односе на прецизније уређивање правила о измени пореске основице, праву на одбитак претходног пореза, исправци одбитка претходног пореза, издавању рачуна и сачињавању интерних рачуна, као и правила о поступању обвезника ПДВ у случају сторнирања рачуна у којима је исказан ПДВ.

Када је реч о решењима која се односе на измену пореске основице предлаже се да у случају повећања пореске основице обвезник ПДВ који је испоручио добра и услуге, а који је порески дужник за тај промет, повећа износ ПДВ у складу са изменом, као и да изда документ о повећању. Обавеза повећања ПДВ односи се и на пореске дужнике – примаоце добара или услуга. Ако се основица смањи, обвезник ПДВ који је извршио промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, а који је порески дужник за тај промет у складу са овим законом, може да смањи износ ПДВ ако испуни одређене услове – да је издао документ о смањењу, да је обвезник ПДВ којем је извршен промет добара и услуга исправио одбитак претходног пореза (уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез), као и да поседује обавештење обвезника ПДВ којем је извршен

промет добара и услуга да је исправио одбитак претходног пореза, односно да обрачунати ПДВ није користио као претходни порез. Ако је промет добара и услуга извршен лицу које није обвезник ПДВ, обвезник ПДВ може да смањи ПДВ ако је издао документ о смањењу и ако поседује доказ о смањењу основице, као и обавештење да за износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ у случају када је промет добара и услуга извршен лицу које има право на рефакцију ПДВ у складу са ЗПДВ. У случају смањења основице за промет за који је порески дужник обвезник ПДВ – прималац добара и услуга, који има право на одбитак претходног пореза, износ обрачунатог ПДВ обвезник ПДВ може да смањи ако је сачинио интерни рачун у складу са овим законом и ако је исправио одбитак претходног пореза (уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез). Ако дође до смањења аванса, предлаже се сходна примена наведених правила. Поред тога, предлаже се задржавање постојећих решења која се односе на измену основице за износ накнаде који није наплаћен на основу правноснажне одлуке суда о закљученом стечајном поступку, односно на основу овереног преписа записника о судском поравнању, решења која се односе на измену основице у случају када је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, а наплата се врши у динарима, као и решења која се односе на измену основице за увоз добара.

Када је реч о решењима која се односе на право на одбитак претходног пореза предлаже се задржавање општих услова за остваривање права на одбитак претходног пореза (да се добра и услуге набављају за обављање делатности у оквиру које се врши промет са правом на одбитак претходног пореза и поседовање одговарајуће документације), да се од ПДВ који се дугује може одбити ПДВ плаћен приликом увоза, као и да се право на одбитак претходног пореза може остварити на основу прихваћене електронске фактуре. Поред тога, предлаже се да ако је за промет добара или услуга прописана обавеза издавања електронске фактуре у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање да се право на одбитак претходног пореза може остварити искључиво на основу прихваћене електронске фактуре. Право на одбитак претходног пореза може се остварити за одређени порески период па се с тим у вези предлаже прецизно уређивање пореског периода за који обвезник ПДВ може да оствари то право. Наиме, предлаже се да обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период на основу електронске фактуре, ако је електронска фактура прихваћена закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период у складу са ЗПДВ, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи том пореском периоду, независно од тога да ли је пореска обавеза настала у пореском периоду за који подноси пореску пријаву или у неком од претходних пореских периода и независно од тога да ли је електронска фактура издата на дан настанка пореске обавезе или после тог дана. Ако је електронска фактура прихваћена почев од дана подношења пореске пријаве за порески период, односно почев од 11. дана календарског месеца који следи пореском периоду за који се подноси пореска пријава, предлаже се да обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период у којем је електронска фактура прихваћена. Поред тога, предлаже се да обвезник ПДВ који није остварио право на одбитак претходног пореза на основу рачуна обвезника ПДВ издатог по основу примљеног аванса, може да оствари право на одбитак претходног пореза на основу рачуна за извршени промет добара или услуга, као и да је услов за остваривање права на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ који је, као прималац добара или услуга, порески дужник у складу са ЗПДВ, сачињавање интерног рачуна.

Предлаже се да се исправка одбитка претходног пореза врши и по основу смањења аванса, као и по основу сторнирања рачуна и других докумената претходног учесника у промету који утичу на одбитак претходног пореза. Поред тога, предлаже се јасно уређивање облика рачуна у смислу да обвезник ПДВ издаје електронску фактуру у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање, фискални рачун у складу са законом којим се уређује фискализација, рачун у папирном облику, односно рачун у електронском облику, са изузетком електронске фактуре и фискалног рачуна, ако

постоји сагласност примаоца да прихвата рачун у електронском облику, као и обавеза сачињавања интерног рачуна од стране обвезника ПДВ који је, као прималац добара или услуга, порески дужник у складу са ЗПДВ.

У циљу повећања правне сигурности обвезника ПДВ предлаже се да ако рачун садржи формалне недостатке који се односе на идентификацију примаоца рачуна (реч је о подацима који се односе на назив и адресу примаоца рачуна), са изузетком податка о ПИБ-у, та околност не умањује право на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – примаоца рачуна.

Са истим циљем предлаже се јасно дефинисање правила која се односе на сторнирање издатих рачуна са исказаним ПДВ. С тим у вези, предлаже се да обвезник ПДВ који је сторнирао рачун са исказаним ПДВ смањује износ основице, а износ ПДВ има право да смањи ако је издао нови рачун у складу са ЗПДВ (у случају када постоји обавеза издавања рачуна) и ако поседује документ примаоца рачуна – обвезника ПДВ или лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са ЗПДВ у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез, односно да за тај износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ, у случају када је рачун издат обвезнику ПДВ или лицу које има право на рефакцију ПДВ. Такође, предлаже се да се смањење износа ПДВ врши за порески период за који су испуњени наведени услови, као и дефинисање пореског периода за који се сматра да су ти услови испуњени.

У циљу даљег усаглашавања са прописима ЕУ и истовремено смањењења трошкова обвезника ПДВ у одређеним случајевима преноса целокупне или дела имовине другом обвезнику ПДВ, када су у складу са ЗПДВ испуњени услови за неопорезивање ПДВ јер се сматра да није извршен промет добара и услуга који чине имовину, односно део имовине који се преноси, предлаже се могућност опирања за опорезивање ПДВ. Наиме, неопорезивање ПДВ преноса целокупне или дела имовине може у одређеним случајевима да доведе до обавезе плаћања пореза на пренос апсолутних права, односно пореза на поклон у складу са законом којим се уређују порези на имовину, што предметну трансакцију не чини неутралном и доводи до трошкова који не би постојали ако би се на ту трансакцију применило опорезивање ПДВ у складу са ЗПДВ у ситуацији када стицалац има право на одбитак претходног пореза.

У циљу отклањања недоумица које се односе на поступање у случају увоза добара код којих је у царинску вредност урачуната и вредност одређене услуге (нпр. право које се односи на коришћење софтвера), предлаже се да основицу за промет услуга чини разлика између укупног износа накнаде за тај промет и износа накнаде урачунатог у царинску вредност увезеног добра.

Поред тога, у циљу транспарентног поступања обвезника ПДВ предлаже се да у случају измене вредности примљених пољопривредних производа и пољопривредних услуга обвезник ПДВ који је од пољопривредника набавио пољопривредне производе, односно пољопривредне услуге треба да изда пољопривреднику признаницу (ако је повећана вредност примљених добара или услуга), односно документ о смањењу (ако је смањена вредност примљених добара или услуга).

• Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења овог закона

Нису разматране могућности да се циљеви које овај закон треба да постигне остваре без његовог доношења, имајући у виду да је реч о елементима система опорезивања који се, сагласно одредби члана 15. ст. 2. и 3. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др. закон, 138/22 и 92/23) уређују пореским законом. С тим у вези, измене и допуне тих елемената не могу се решити доношењем подзаконских аката, односно предузимањем других мера у оквиру послова државне управе.

• Зашто је доношење овог закона најбољи начин за решавање проблема

Доношење овог закона најбољи је начин за решавање проблема, из разлога што је реч о законској материји, коју је једино могуће мењати одговарајућим изменама важећег закона.

Поред тога, уређивањем порескоправне материје овим законом даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу пореске политике. Наиме, закон је општи правни акт који се објављује и који ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предлаже се увођење могућности оптирања за опорезивање ПДВ у складу са ЗПДВ, у случају када се код преноса целокупне или дела имовине сматра да промет добара и услуга није извршен, па се с тим у вези на наведену трансакцију не примењују одредбе ЗПДВ које уређују порески третман промета добара и услуга који чине имовину, односно део имовине који се преноси. С тим у вези, предлаже се да ако је уговором, односно одлуком на основу које се врши пренос имовине или дела имовине предвиђено да ће се на промет добара и услуга који чине имовину или део имовине који се преноси обрачунати ПДВ у складу са ЗПДВ, да се сматра да је тај промет добара и услуга извршен.

Уз члан 2.

Предлаже се да код промета услуга чија се накнада урачунава у царинску вредност увезеног добра у складу са царинским прописима, основуци чини разлика између укупног износа накнаде за тај промет и износа накнаде урачунатог у царинску вредност увезеног добра.

Уз члан 3.

Предлаже се да у случају повећања пореске основице обвезник ПДВ који је испоручио добра и услуге, а који је порески дужник за тај промет, повећа износ ПДВ у складу са изменом, као и да изда документ о повећању. Обавеза повећања ПДВ односи се и на пореске дужнике – примаоце добара или услуга. Ако се основица смањи, обвезник ПДВ који је извршио промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, а који је порески дужник за тај промет у складу са ЗПДВ, може да смањи износ ПДВ ако испуни одређене услове – да је издао документ о смањењу, да је обвезник ПДВ којем је извршен промет добара и услуга исправио одбитак претходног пореза (уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез), као и да поседује обавештење обвезника ПДВ којем је извршен промет добара и услуга да је исправио одбитак претходног пореза, односно да обрачунати ПДВ није користио као претходни порез. Ако је промет добара и услуга извршен лицу које није обвезник ПДВ, обвезник ПДВ може да смањи ПДВ ако је издао документ о смањењу и ако поседује доказ о смањењу основице, као и обавештење да за износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ у случају када је промет добара и услуга извршен лицу које има право на рефакцију ПДВ у складу са ЗПДВ. У случају смањења основице за промет за који је порески дужник обвезник ПДВ – прималац добара и услуга, који има право на одбитак претходног пореза, износ обрачунатог ПДВ обвезник ПДВ може да смањи ако је сачинио интерни рачун у складу са ЗПДВ и ако је исправио одбитак претходног пореза (уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез). Ако дође до смањења аванса, предлаже се сходна примена наведених правила. Поред тога, предлаже се уређивање измене основице за износ накнаде који није наплаћен на основу правноснажне одлуке суда о закљученом стечајном поступку, односно на основу овереног преписа записника о судском

поравнању, измене основице у случају када је накнада за промет добара и услуга изражена у страниј валути, а наплата се врши у динарима, као и измене основице за увоз добара, на досадашњи начин.

Уз члан 4.

Предлаже се задржавање општих услова за остваривање права на одбитак претходног пореза (да се добра и услуге набављају за обављање делатности у оквиру које се врши промет са правом на одбитак претходног пореза и поседовање одговарајуће документације), да се од ПДВ који се дугује може одбити ПДВ плаћен приликом увоза, као и да се право на одбитак претходног пореза може остварити на основу прихваћене електронске фактуре. Поред тога, предлаже се да ако је за промет добара или услуга прописана обавеза издавања електронске фактуре у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање да се право на одбитак претходног пореза може остварити искључиво на основу прихваћене електронске фактуре. Право на одбитак претходног пореза може се остварити за одређени порески период па се с тим у вези предлаже прецизно уређивање пореског периода за који обвезник ПДВ може да оствари то право. Наиме, предлаже се да обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период на основу електронске фактуре, ако је електронска фактура прихваћена закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период у складу са ЗПДВ, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи том пореском периоду, независно од тога да ли је пореска обавеза настала у пореском периоду за који подноси пореску пријаву или у неком од претходних пореских периода и независно од тога да ли је електронска фактура издата на дан настанка пореске обавезе или после тог дана. Ако је електронска фактура прихваћена почев од дана подношења пореске пријаве за порески период, односно почев од 11. дана календарског месеца који следи пореском периоду за који се подноси пореска пријава, предлаже се да обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период у којем је електронска фактура прихваћена. Поред тога, предлаже се да обвезник ПДВ који није остварио право на одбитак претходног пореза на основу рачуна обвезника ПДВ издатог по основу примљеног аванса, може да оствари право на одбитак претходног пореза на основу рачуна за извршени промет добара или услуга, да ако рачун садржи формалне недостатке који се односе на идентификацију примаоца рачуна, са изузетком податка о ПИБ-у, та околност не умањује право на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – примаоца рачуна, као и да је услов за остваривање права на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – примаоца добара и услуга сачињавање интерног рачуна.

Уз члан 5.

Предлаже се да се исправка одбитка претходног пореза врши и по основу смањења аванса, као и по основу сторнирања рачуна и других докумената претходног учесника у промету који утичу на одбитак претходног пореза.

Поред тога, предлаже се да обвезник ПДВ који је исправио - смањено одбитак претходног пореза може да достави обавештење о тој исправци обвезнику ПДВ – претходном учеснику у промету, односно примаоцу аванса ако је од тог обвезника ПДВ добио документ о смањењу у случају када постоји обавеза издавања документа о смањењу у складу са ЗПДВ.

Уз члан 6.

Предлаже се да у случају измене вредности примљених пољопривредних производа и пољопривредних услуга обвезник ПДВ треба да изда пољопривреднику признаницу ако је повећана вредност примљених добара или услуга, односно документ о смањењу ако је смањена вредност примљених добара или услуга.

Уз члан 7.

Предлаже се прецизније уређивање обавеза обвезника ПДВ.

Уз члан 8.

Предлаже се да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан да поднесе евиденциону пријаву пореском органу у року од пет дана од дана када је остварио тај промет.

Уз члан 9.

Предлаже се да у случају када обвезник ПДВ престаје да постоји услед статусне промене у складу са законом којим се уређују привредна друштва не постоји обавеза подношења захтева за брисање из евиденције обвезника ПДВ пореском органу најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, већ да правни следбеник тог обвезника ПДВ достави обавештење пореском органу о спроведеној статусној промени у року од 15 дана од дана спровођења статусне промене.

Уз члан 10.

Предлаже се да обвезник подноси пописну листу на дан подношења пореске пријаве.

Уз члан 11.

Предлаже се уређивање рачуна који се издаје у смислу да обвезник ПДВ издаје електронску фактуру у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање, фискални рачун у складу са законом којим се уређује фискализација, рачун у папирном облику, односно рачун у електронском облику, са изузетком електронске фактуре и фискалног рачуна, ако постоји сагласност примаоца да прихвата рачун у електронском облику.

Поред тога, предлаже се сачињавање интерног рачуна по основу промета добара и услуга за који је прималац порески дужник, аванса, повећања основице за промет, односно смањења основице за промет и смањења аванса.

Уз члан 12.

Предлажу се решења која се односе на сторнирање издатих рачуна са исказаним ПДВ у смислу да обвезник ПДВ смањује износ основице, а да износ ПДВ може да смањи ако је издао нови рачун (у случају када постоји обавеза издавања рачуна) и ако поседује документ примаоца рачуна – обвезника ПДВ или лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са ЗПДВ у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез, односно да за тај износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ, у случају када је рачун издат обвезнику ПДВ или лицу које има право на рефакцију ПДВ. Такође, предлаже се да се смањење износа ПДВ врши за порески период за који су испуњени наведени услови, као и дефинисање пореског периода за који се сматра да су ти услови испуњени.

Предлаже се задржавање досадашњег решења у смислу да лице које није обвезник ПДВ, а које је издало рачун са исказаним ПДВ, нема право да исправи исказани износ ПДВ.

Уз члан 13.

Предлаже се давање овлашћења министру да подзаконским актом ближе уреди сачињавање интерног рачуна.

Уз члан 14.

Предлаже се укидање обавезе сачињавања прегледа обрачуна ПДВ и овлашћења министру за ближе уређивање облика и садржине прегледа обрачуна ПДВ.

Уз члан 15.

Предлаже се да обвезник ПДВ за којег је порески период календарско тромесечје може да поднесе пореском органу захтев за промену пореског периода у календарски месец, почев од 15. децембра закључно са 31. децембром текуће године за наредну календарску годину, као и давање овлашћења министру да ближе уреди начин и поступак промене тог пореског периода, као и временски период за који је промењен порески период.

Уз члан 16.

Предлаже се уређивање прелиминарне пореске пријаве пореза на додату вредност у смислу да представља скуп података који се односе на промет добара, промет услуга, увоз добара и друге трансакције и активности које утичу на износ пореске обавезе обвезника ПДВ. Поред тога, предлаже се да се прелиминарна пореска пријава сачињава у систему електронских фактура одређеног законом којим се уређује електронско фактурисање, на основу података којима располаже тај систем, за порески период обвезника ПДВ, као и да се та пријава не сачињава за порески период у којем је отпочета ПДВ активност, односно порески период у којем је престала ПДВ активност обвезника ПДВ.

Уз члан 17.

Предлаже се техничка корекција текста.

Уз члан 18.

Предлаже се да обвезник ПДВ подноси пореску пријаву са прелиминарном пореском пријавом која представља прилог пореској пријави, као и да се прелиминарна пореска пријава доставља пореском органу на његов захтев ако обвезник ПДВ није поднео пореску пријаву у року прописаном ЗПДВ.

Уз члан 19.

Предлаже се давање овлашћења министру да ближе уреди облик, садржину, као и начин сачињавања и достављања прелиминарне пореске пријаве.

Уз члан 20.

Предлаже се да ће се одредбе овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Предлаже се да ће се подзаконски акти из чл. 3. и 13. овог закона донети закључно са 31. децембром 2024. године, подзаконски акт из члана 15. овог закона закључно са 15. децембром 2024. године, а подзаконски акт из члана 19. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Уз члан 21.

Предлаже се да ако је за пренос целокупне или дела имовине из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 и 138/22) закључен уговор или донета одлука закључно са 31. децембром 2024. године, да се на пренос целокупне или дела имовине примењује тај закон.

Уз члан 22.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу 15. децембра 2024. године, а да ће се примењивати од 1. јануара 2025. године, осим члана 15. ст. 2, 3, 4. и 5. овог закона који ће се примењивати од 15. децембра 2024. године и чл. 14, 15. став 1, 16. и 18. овог закона који ће се примењивати почев за порески период јануар 2026. године, односно јануар-март 2026. године.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Чланом 41. став 3. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) прописано је да се на органе државне управе сходно примењује члан 37. тог закона у погледу контроле спровођења анализе ефеката прописа пре њиховог усвајања од стране Владе, за све законе и друге прописе којима се битно мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса физичких и правних лица.

С тим у вези, овим законом битно се не мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса правних и физичких лица, тј. мере којима ће се овај закон спровести неће изазвати значајне ефекте на физичка и правна лица, на буџет Републике Србије, на животну средину и на органе јавне власти.

1. Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности? Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У области пореза на додату вредност спроводи се Закон о порезу на додату вредност. Не постоје показатељи који се прате у тој области.

2) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Документ који је од значаја за промену која се предлаже је Закон о порезу на додату вредност, с обзиром на то да се тим законом, између осталог, уређује у којим се ситуацијама сматра да није извршен промет добара и услуга, пореска основица и измена пореске основице, издавање рачуна, право на одбитак претходног пореза и исправка одбитка претходног пореза, као и обавеза подношења пореске пријаве.

3) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

а) У одређеним случајевима преноса целокупне или дела имовине другом обвезнику ПДВ, када су у складу са ЗПДВ испуњени услови за неопорезивање ПДВ јер се сматра да није извршен промет добара и услуга који чине имовину, односно део имовине који се преноси, наведена трансакција нема неутрални ефекат, већ може да доведе до трошкова учесника у тој трансакцији. Наиме, ако обвезник ПДВ прода целокупну имовину другом обвезнику ПДВ који настави да обавља исту делатност коју је обављао преносилац, при чему ту имовину чине и грађевински објекти, са аспекта ЗПДВ реч је о промету за који се сматра да није извршен (ПДВ се не обрачунава и не плаћа). С друге стране, пренос права својине на грађевинским објектима предмет је опорезивања порезом на пренос апсолутних права, што значи да по том основу настаје обавеза плаћања тог пореза у складу са законом којим се уређују порези на имовину. Применом постојећих законских решења предметна трансакција није неутрална и доводи до трошкова који не би постојали ако би се на ту трансакцију применило

опорезивање ПДВ у складу са ЗПДВ у ситуацији када стицалац има право на одбитак претходног пореза.

б) Независно од тога што су ЗПДВ уређени сви елементи за опорезивање конкретног промета добара и услуга, у одређеним ситуацијама постоје недоумице у вези поступања обвезника ПДВ у случају увоза добара код којих је у царинску вредност урачуната и вредност одређене услуге (нпр. право које се односи на коришћење софтвера). С тим у вези, у пракси постоји дилема да ли у случају када, примера ради, дође до повећања накнаде за промет услуга коју пружа страно лице треба обрачунати ПДВ у својству пореског дужника као примаоца услуге.

в) Када дође до измене – смањења основице за промет добара и услуга за који је испоручилац порески дужник у складу са ЗПДВ, примењују се различита правила о измени основице у зависности од тога да ли је промет извршен обвезнику ПДВ који има право на одбитак претходног пореза или обвезнику ПДВ који нема право на одбитак претходног пореза, односно лицу које није обвезник ПДВ. С тим у вези, да би обвезник ПДВ адекватно применио одређена правила потребно је да буде упознат са правом на одбитак претходног пореза његовог купца, што у пракси може да доведе до погрешног поступања.

г) Увођењем закона којим се уређује електронско фактурисање онемогућено је нетранспарентно поступање корисника система електронских фактура. С тим у вези, у ситуацији када обвезник ПДВ изда електронску фактуру која садржи формални недостатак који се односи на идентификацију примаоца рачуна, са изузетком податка о ПИБ-у, примера ради изостављен је део назива примаоца електронске фактуре, прималац електронске фактуре захтева њено сторнирање и издавање нове електронске фактуре у којој је та грешка отклоњена, а све у циљу несметаног остваривања права на одбитак претходног пореза. Наведено доводи до тога да у пракси постоји велики број електронских фактура које су сторниране због наведених формалних недостатака, што компликује пословање обвезника ПДВ.

д) Према постојећем решењу, обвезници ПДВ за које је порески период календарско тромесечје могу до 15. јануара текуће године да поднесу пореском органу захтев за промену пореског периода из календарског тромесечја у календарски месец. Уколико дође до ситуације да обвезник ПДВ није упознат са одлуком пореског органа, та околност може да доведе до погрешног поступања обвезника ПДВ у смислу подношења пореске пријаве за одговарајући порески период.

ђ) За обвезнике ПДВ који престају да постоје услед статусне промене у складу са законом којим се уређују привредна друштва није могућа примена решења које уређује обавезу подношења захтева за брисање из евиденције обвезника ПДВ пореском органу најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра.

4) Која промена се предлаже? Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

а) У циљу даљег усаглашавања са прописима ЕУ и истовремено смањење трошкова обвезника ПДВ у одређеним случајевима преноса целокупне или дела имовине другом обвезнику ПДВ, када су у складу са ЗПДВ испуњени услови за неопорезивање ПДВ јер се сматра да није извршен промет добара и услуга који чине имовину, односно део имовине који се преноси, предлаже се могућност оптирања за опорезивање ПДВ. Наиме, неопорезивање ПДВ преноса целокупне или дела имовине може у одређеним случајевима да доведе до обавезе плаћања пореза на пренос апсолутних права, односно пореза на поклон у складу са законом којим се уређују порези на имовину, што предметну трансакцију не чини неутралном и доводи до трошкова који

не би постојали ако би се на ту трансакцију применило опорезивање ПДВ у складу са ЗПДВ у ситуацији када стицалац има право на одбитак претходног пореза.

б) У циљу отклањања недоумица у вези поступања у случају увоза добара код којих је у царинску вредност урачуната и вредност одређене услуге (нпр. право које се односи на коришћење софтвера), предлага се да основицу за промет услуга чини разлика између укупног износа накнаде за тај промет и износа накнаде урачунатог у царинску вредност увезеног добра.

в) Када је реч о решењима која се односе на измену пореске основице предлага се да у случају повећања пореске основице обвезник ПДВ који је испоручио добра и услуге, а који је порески дужник за тај промет, повећа износ ПДВ у складу са изменом, као и да изда документ о повећању. Обавеза повећања ПДВ односи се и на пореске дужнике – примаоце добара и услуга. Ако се основица смањи, обвезник ПДВ који је извршио промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, а који је порески дужник за тај промет у складу са ЗПДВ, може да смањи износ ПДВ ако испуни одређене услове – да је издао документ о смањењу, да је обвезник ПДВ којем је извршен промет добара и услуга исправио одбитак претходног пореза (уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез), као и да поседује обавештење обвезника ПДВ којем је извршен промет добара и услуга да је исправио одбитак претходног пореза, односно да обрачунати ПДВ није користио као претходни порез. Ако је промет добара и услуга извршен лицу које није обвезник ПДВ, обвезник ПДВ може да смањи ПДВ ако је издао документ о смањењу и ако поседује доказ о смањењу основице, као и обавештење да за износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ у случају када је промет добара и услуга извршен лицу које има право на рефакцију ПДВ у складу са ЗПДВ. У случају смањења основице за промет за који је порески дужник обвезник ПДВ – прималац добара или услуга, који има право на одбитак претходног пореза, износ обрачунатог ПДВ обвезник ПДВ може да смањи ако је сачинио интерни рачун у складу са овим законом и ако је исправио одбитак претходног пореза (уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез). Ако дође до смањења аванса, предлага се сходна примена наведених правила. Поред тога, предлага се задржавање постојећих решења која се односе на измену основице за износ накнаде који није наплаћен на основу правноснажне одлуке суда о закљученом стечајном поступку, односно на основу овереног преписа записника о судском поравнању, решења која се односе на измену основице у случају када је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, а наплата се врши у динарима, као и решења која се односе на измену основице за увоз добара.

г) У циљу повећања правне сигурности обвезника ПДВ предлага се да ако рачун садржи формалне недостатке који се односе на идентификацију примаоца рачуна (реч је о подацима који се односе на назив и адресу примаоца рачуна), са изузетком податка о ПИБ-у, та околност не умањује право на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – примаоца рачуна.

д) Предлага се да обвезници ПДВ за које је порески период календарско тромесечје могу од 15. децембра закључно са 31. децембром текуће године за наредну календарску годину да поднесу пореском органу захтев за промену пореског периода из календарског тромесечја у календарски месец. На тај начин умањује се могућност погрешног поступања обвезника ПДВ у смислу подношења пореске пријаве за одговарајући порески период.

ђ) Предлага се да у случају када обвезник ПДВ престаје да постоји услед статусне промене у складу са законом којим се уређују привредна друштва не постоји обавеза подношења захтева за брисање из евиденције обвезника ПДВ пореском органу

најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, већ да правни следбеник тог обвезника ПДВ достави обавештење пореском органу о спроведеној статусној промени у року од 15 дана од дана спровођења статусне промене.

е) Предлаже се увођење прелиминарне пореске пријаве пореза на додату вредност почев за порески период јануар, односно јануар – март 2026. године, као прилога пореској пријави. Прелиминарна пореска пријава пореза на додату вредност представља скуп података који се односе на промет добара, промет услуга, увоз добара и друге трансакције и активности које утичу на износ пореске обавезе обвезника ПДВ. Увођење ове пријаве има за циљ унапређење система опорезивања порезом на додату вредност у Републици Србији, у смислу што ће сачињавање пореске пријаве пореза на додату вредност на основу прелиминарне пореске пријаве бити поузданије, једноставније и брже, уз омогућавање ефикасније контроле утврђивања пореске обавезе по основу ПДВ, што је у општем интересу државе. С тим у вези, предлаже се да обвезник ПДВ подноси пореску пријаву са прелиминарном пореском пријавом, а ако обвезник ПДВ не поднесе пореску пријаву у прописаном року, да се прелиминарна пореска пријава доставља пореском органу на његов захтев. У циљу реализације предметних активности, предлажу се решења која се односе на прецизније уређивање правила о измени пореске основице (што је наведено у тачки в) овог дела), праву на одбитак претходног пореза, исправци одбитка претходног пореза, издавању рачуна и сачињавању интерних рачуна, као и правила о поступању обвезника ПДВ у случају сторнирања рачуна са исказаним ПДВ.

Када је реч о решењима која се односе на право на одбитак претходног пореза предлаже се задржавање општих услова за остваривање права на одбитак претходног пореза (да се добра и услуге набављају за обављање делатности у оквиру које се врши промет са правом на одбитак претходног пореза и поседовање одговарајуће документације), да се од ПДВ који се дугује може одбити ПДВ плаћен приликом увоза, као и да се право на одбитак претходног пореза може остварити на основу прихваћене електронске фактуре. Поред тога, предлаже се да ако је за промет добара или услуга прописана обавеза издавања електронске фактуре у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање да се право на одбитак претходног пореза може остварити искључиво на основу прихваћене електронске фактуре. Право на одбитак претходног пореза може се остварити за одређени порески период па се с тим у вези предлаже прецизно уређивање пореског периода за који обвезник ПДВ може да оствари то право. Наиме, предлаже се да обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период на основу електронске фактуре, ако је електронска фактура прихваћена закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период у складу са ЗПДВ, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи том пореском периоду, независно од тога да ли је пореска обавеза настала у пореском периоду за који подноси пореску пријаву или у неком од претходних пореских периода и независно од тога да ли је електронска фактура издата на дан настанка пореске обавезе или после тог дана. Ако је електронска фактура прихваћена почев од дана подношења пореске пријаве за порески период, односно почев од 11. дана календарског месеца који следи пореском периоду за који се подноси пореска пријава, предлаже се да обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период у којем је електронска фактура прихваћена. Поред тога, предлаже се да обвезник ПДВ који није остварио право на одбитак претходног пореза на основу рачуна обвезника ПДВ издатог по основу примљеног аванса, може да оствари право на одбитак претходног пореза на основу рачуна за извршени промет добара или услуга, као и да је услов за остваривање права на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ који је, као прималац добара или услуга, порески дужник у складу са ЗПДВ, сачињавање интерног рачуна.

Предлаже се да се исправка одбитка претходног пореза врши и по основу смањења аванса, као и по основу сторнирања рачуна и других докумената претходног учесника у промету који утичу на одбитак претходног пореза. Поред тога, предлаже се јасно уређивање облика рачуна у смислу да обвезник ПДВ издаје електонску фактуру у

складу са законом којим се уређује електронско фактурисање, фискални рачун у складу са законом којим се уређује фискализација, рачун у папирном облику, односно рачун у електронском облику, са изузетком електронске фактуре и фискалног рачуна, ако постоји сагласност примаоца да прихвата рачун у електронском облику, као и обавеза сачињавања интерног рачуна од стране обвезника ПДВ који је, као прималац добара или услуга, порески дужник у складу са ЗПДВ.

Са истим циљем предлаже се јасно дефинисање правила која се односе на сторнирање издатих рачуна са исказаним ПДВ. С тим у вези, предлаже се да обвезник ПДВ који је сторнирао рачун са исказаним ПДВ смањује износ основице, а износ ПДВ може да смањи ако је издао нови рачун у складу са ЗПДВ (у случају када постоји обавеза издавања рачуна) и ако поседује документ примаоца рачуна – обвезника ПДВ или лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са ЗПДВ у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну није коришћен као претходни порез, односно да за тај износ ПДВ није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ, у случају када је рачун издат обвезнику ПДВ или лицу које има право на рефакцију ПДВ. Такође, предлаже се да се смањење износа ПДВ врши за порески период за који су испуњени наведени услови, као и дефинисање пореског периода за који се сматра да су ти услови испуњени.

ж) У циљу транспарентног поступања обвезника ПДВ предлаже се да у случају измене вредности примљених пољопривредних производа и пољопривредних услуга обвезник ПДВ који је од пољопривредника набавио пољопривредне производе, односно пољопривредне услуге треба да изда пољопривреднику признаницу (ако је повећана вредност примљених добара или услуга), односно документ о смањењу (ако је смањена вредност примљених добара или услуга).

Све предложене промене су неопходне из наведених разлога, у обиму у којем су предложене.

5) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложене промене утицаће на:

- обвезнике ПДВ који ће пореске пријаве подносити са прелиминарним пореским пријавама;
- обвезнике ПДВ – преносиоце целокупне или дела имовине у случају када су испуњени услови за неопорезивање прописани ЗПДВ;
- пореске дужнике за увоз добара у случају увоза добара код којих је у царинску вредност урачуната и вредност одређене услуге (нпр. право које се односи на коришћење софтвера);
- обвезнике ПДВ који треба да примене одговарајућа правила која се односе на измену пореске основице;
- обвезнике ПДВ – издаваоце рачуна који садрже формални недостатак који се односи на идентификацију примаоца рачуна, са изузетком податка о ПИБ-у;
- обвезнике ПДВ који примењују правила која се односе на право на одбитак претходног пореза, посебно правило о праву на одбитак претходног пореза на основу рачуна који садржи формални недостатак који се односи на идентификацију примаоца рачуна, са изузетком податка о ПИБ-у;
- обвезнике ПДВ који врше исправку одбитка претходног пореза по основу смањења аванса и сторнирања рачуна и других докумената претходног учесника у промету који утичу на одбитак претходног пореза;
- обвезнике ПДВ који сторнирају издате рачуне са исказаним ПДВ;

- обвезнике ПДВ који подносе захтев пореском органу за промену пореског периода из календарског тромесечја у календарски месец;
- обвезнике ПДВ који престају да постоје услед статусне промене у складу са законом којим се уређују привредна друштва;
- обвезнике ПДВ који набављају пољопривредне производе и пољопривредне услуге од пољопривредника;
- пољопривреднике који су извршили промет пољопривредних производа и пољопривредних услуга обвезнику ПДВ;
- Пореску управу којој ће бити достављане прелиминарне пореске пријаве пореза на додату вредност као прилози пореским пријавама, односно на њен захтев ако обвезник ПДВ није поднео пореску пријаву у прописаном року.

6) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити предложена промена.

7) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Имајући у виду да су предложена решења законска материја, нема могућности да се циљеви који се желе постићи реше без доношења закона.

Уређивањем ове материје законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује транспарентност у вођењу пореске политике. Наиме, закон ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој пореско-правној ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

8) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

Није могуће квантификовати очекиване трендове.

9) Како је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Не располажемо искуствима других држава.

2. Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Предложена решења која се односе на увођење прелиминарне пореске пријаве пореза на додату вредност, као прилога пореској пријави, која представља скуп података који се односе на промет добара, промет услуга, увоз добара и друге трансакције и активности које утичу на износ пореске обавезе обвезника ПДВ, имају за циљ унапређење система опорезивања порезом на додату вредност у Републици Србији, у смислу што ће сачињавање пореске пријаве пореза на додату вредност на основу прелиминарне пореске пријаве бити поузданије, једноставније и брже, уз омогућавање ефикасније контроле утврђивања пореске обавезе по основу ПДВ, што је у општем интересу државе. Наведено ће довести до бржег повраћаја ПДВ, као и до смањења ПДВ јаза.

2) *Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).*

Промене које се желе постићи доношењем овог закона су:
- прецизније уређивање измене пореске основице;
- прецизније уређивање решења која се односе на исправку одбитка претходног пореза;
- прецизније уређивање права на одбитак претходног пореза;
- прецизно уређивање поступања у случају сторнирања рачуна са исказаним ПДВ.

3) *Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?*

Предложена законска решења усаглашена су са постојећим правним оквиром. Она нису садржана у важећим документима јавних политика, па у том смислу није потребно вршити усаглашавање.

4) *На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?*

Очекује се да ће се скратити време за повраћај ПДВ, као и смањење ПДВ јаза.

3. Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) *Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „status quo” опција?*

Не постоје алтернативне мере за остварење циља, имајући у виду да су предложена решења законска материја, тако да нема могућности да се циљеви који се желе постићи реше без доношења закона. Поред тога, „Status quo” опција није разматрана.

2) *Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?*

Измена регулаторног оквира је једини начин који омогућава постизање жељених циљева.

Не постоје друге опције за постизање жељене промене, имајући у виду да је неопходна измена регулаторног оквира с обзиром на то да су предложена решења законска материја.

3) *Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?*

Предложена решења не садрже предметне мере, тј. усмерена су на повећање ефикасности активности које уређују.

4) *Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?*

У оквиру предложених решења нису идентификоване институционално управљачко организационе мере.

5) *Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?*

Постојећа законска решења једино је могуће мењати и допуњавати доношењем закона, имајући у виду да се ради о законској материји. Промена се не може постићи спровођењем информативно – едукативних мера.

6) *Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?*

С обзиром на то да су предложена решења нормативна материја, нема могућности да се жељени циљеви постигну без доношења закона, односно без интервенције јавног сектора.

7) *Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?*

Надлежни органи поседују ресурсе за спровођење предложених решења.

8) *Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?*

Измена регулаторног оквира је једина опција која омогућава постизање жељених циљева.

4. Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) *Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?*

Имајући у виду циљ овог закона, прописана решења могу имати позитивне ефекте на јавне приходе у смислу да ће прелиминарна пореска пријава пореза на додатну вредност омогућити пореском органу ефикаснију контролу. Такође, очекује се да ће доћи до бржег повраћаја ПДВ.

Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

3) *Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?*

Спровођење изабране опције неће утицати на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Предложене промене не би требало да доведу до трошкова.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

/

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Не очекују се расходи других институција због спровођења предложених решења.

5. Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Решења која се односе на прелиминарну пореску пријаву пореза на додату вредност захтевају и промену обрасца пореске пријаве, што на краatak рок може да доведе до одређених трошкова обвезника ПДВ. Међутим, како увођење прелиминарне пореске пријаве има за циљ унапређење система опорезивања порезом на додату вредност у Републици Србији, у смислу што ће сачињавање пореске пријаве пореза на додату вредност на основу прелиминарне пореске пријаве бити поузданије, једноставније и брже, уз омогућавање ефикасније контроле утврђивања пореске обавезе по основу ПДВ, то ће проузроковати позитивне ефекте на привреду као целину.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Због очекиваних ефеката смањења сиве економије, оцењује се да ће изабрана опција утицати на формирање правичних тржишних услова што ће повећати конкурентност привредних субјеката који послују у складу са законом.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Одговор је садржан у одговору на претходно питање.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција нема утицаја на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција утиче посредно на друштвено богатство и његову расподелу побољшањем услова за равноправну тржишну утакмицу.

б) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција нема утицаја на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца.

6. Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изабрана опција неће проузроковати трошкове грађанима.

Изабрана опција може да доведе до користи грађанима по основу позитивних ефеката, које није могуће квантификовати.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Ефекти реализације изабране опције немају штетан утицај ни на једну групу популације, што значи да није потребно спровођење посебних мера.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Мере изабране опције немају утицај ни на једну наведену групу, односно појединца.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопам запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Изабрана опција нема утицај на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Изабране опције омогућавају равноправан третман свих категорија лица.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Изабране опције не би требало да имају утицај на цене роба и услуга и животни стандард становништва.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Реализација изабраних опција нема утицај на социјалне ситуације.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Реализацијом изабране опције не би се утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања.

7. Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Изабраном опцијом не уводе се организационе, управљачке и институционалне промене.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију изабране опције није било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Изабрана опција је у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Изабрана опција доприноси правној сигурности пореских обвезника.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Изабрана опција не утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Планирано време за имплементацију решења која се односе на прелиминарну пореску пријаву пореза на додатну вредност и нову пореску пријаву је годину дана од дана почетка примене овог закона.

8. Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Спровођење изабране опције представља приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду, уз напомену да су кључне заинтересоване стране и циљне групе упознате са изабраном опцијом, као и да се активно воде консултације у циљу ефикасне имплементације изабране опције.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење изабране опције обезбеђена су средства у буџету Републике Србије и предузете св потребне активности.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоје уочени ризици у вези спровођења изабраних опција.

9. Информације о спроведеним консултацијама у току израде Нацрта закона

Овај закон због свог садржаја, односно природе, није био предмет консултација у складу са чланом 44. став 2. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, број 8/19).

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 6.

Сматра се да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код:

1) преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност;

2) замене добара у гарантном року;

3) бесплатног давања пословних узорака у уобичајеним количинама за ту намену купцима или потенцијалним купцима, односно трећим лицима за потребе анализе на основу акта надлежног органа;

4) давања рекламног материјала и других поклона мање вредности, ако се дају повремено различитим лицима.

Делом имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине.

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца.

Преносилац имовине или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана дужан је да стицаоцу достави све податке који се односе на добра и услуге који чине имовину или део имовине чији је пренос извршен.

Ако у року од три године од дана извршеног преноса имовине или дела имовине у складу са ставом 1. тачка 1) овог члана престану услови из става 1. тачка 1) овог члана, стицалац имовине или дела имовине дужан је да обрачуна ПДВ за добра и услуге које је стекао тим преносом, а која на дан престанка услова чине његову имовину, на начин на који би преносилац имовине или дела имовине имао обавезу обрачунавања ПДВ да при преносу имовине или дела имовине нису били испуњени услови из става 1. тачка 1) овог члана.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА, АКО ЈЕ УГОВОРМ, ОДНОСНО ОДЛУКОМ НА ОСНОВУ КОЈЕ СЕ ВРШИ ПРЕНОС ИМОВИНЕ ИЛИ ДЕЛА ИМОВИНЕ ПРЕДВИЂЕНО ДА ЋЕ СЕ НА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА КОЈИ ЧИНЕ ИМОВИНУ ИЛИ ДЕО ИМОВИНЕ КОЈИ СЕ ПРЕНОСИ ОБРАЧУНАТИ ПДВ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, СМАТРА СЕ ДА ЈЕ ТАЈ ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗВРШЕН.

Изузетно од става 5. овог члана, обавеза обрачунавања ПДВ не односи се на опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза у складу са овим законом.

Министар ближе уређује поступак замене добара у гарантном року, шта се сматра преносом целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, из става 1. тачка 1), као и шта се сматра уобичајеним количинама пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности из става 1. тач. 3) и 4) овог члана.

ЧЛАН 17Г

КОД ПРОМЕТА УСЛУГА ЧИЈА СЕ НАКНАДА УРАЧУНАВА У ЦАРИНСКУ ВРЕДНОСТ УВЕЗЕНОГ ДОБРА У СКЛАДУ СА ЦАРИНСКИМ ПРОПИСИМА, ОСНОВИЦУ ЧИНИ РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ УКУПНОГ ИЗНОСА НАКНАДЕ ЗА ТАЈ ПРОМЕТ И ИЗНОСА НАКНАДЕ УРАЧУНАТОГ У ЦАРИНСКУ ВРЕДНОСТ УВЕЗЕНОГ ДОБРА.

Члан 21.

~~Ако се основица накнадно повећа за промет добара и услуга који је опорезив ПДВ, обвезник који је испоручио добра или услуге дужан је да износ ПДВ, који дугује по том основу, исправи у складу са изменом.~~

~~Обавеза из става 1. овог члана односи се и на лица из члана 10. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3. овог закона.~~

~~Ако се основица накнадно смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга.~~

~~Ако је испорука добара и услуга извршена обвезнику који нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добара и услуга тим лицима.~~

~~Обвезник може да измени основицу за износ накнаде који није наплаћен само на основу правноснажне одлуке суда о закљученом стечајном поступку, односно на основу овереног преписа записника о судском поравњању.~~

~~Ако обвезник који је изменио основицу у складу са ставом 5. овог члана прими накнаду или део накнаде за испоручена добра и услуге у вези са којима је дозвољена измена основице, дужан је да на примљени износ накнаде обрачуна ПДВ.~~

~~Измена основице из ст. 1-5. овог члана врши се у пореском периоду у којем је наступила измена.~~

~~Ако је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, повећање, односно смањење вредности динара у односу на страну валуту, не доводи до измене пореске основице, под условом да је при утврђивању основице и обрачунатог ПДВ и наплати накнаде примењена иста врста курса динара исте банке.~~

~~Ако се у складу са царинским прописима измени основица за увоз добара која подлежу ПДВ, примењују се одредбе овог закона.~~

~~Министар ближе уређује начин измене пореске основице.~~

АКО СЕ ОСНОВИЦА НАКНАДНО ПОВЕЋА ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА, ОБВЕЗНИК ПДВ КОЛИ ЈЕ ИСПОРУЧИО ДОБРА И УСЛУГЕ, А КОЛИ ЈЕ ПОРЕСКИ ДУЖНИК ЗА ТАЈ ПРОМЕТ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ДУЖАН ЈЕ ДА ИЗНОС ПДВ КОЛИ ДУГУЈЕ ПО ТОМ ОСНОВУ ИСПРАВИ – ПОВЕЋА У СКЛАДУ СА ИЗМЕНОМ, КАО И ДА ИЗДА ДОКУМЕНТ О ПОВЕЋАЊУ.

ОБАВЕЗА ИСПРАВКЕ – ПОВЕЋАЊА ПДВ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДНОСИ СЕ И НА ПОРЕСКЕ ДУЖНИКЕ ИЗ ЧЛАНА 10. СТАВ 1. ТАЧКА 3) И СТ. 2. И 3. ОВОГ ЗАКОНА.

АКО СЕ ОСНОВИЦА НАКНАДНО СМАЊИ, ОБВЕЗНИК ПДВ КОЛИ ЈЕ ИЗВРШИО ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ДРУГОМ ОБВЕЗНИКУ ПДВ, А КОЛИ ЈЕ ПОРЕСКИ ДУЖНИК ЗА ТАЈ ПРОМЕТ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, МОЖЕ ДА ИЗМЕНИ – СМАЊИ ИЗНОС ПДВ АКО:

- 1) ЈЕ ИЗДАО ДОКУМЕНТ О СМАЊЕЊУ;
- 2) ЈЕ ОБВЕЗНИК ПДВ КОЈЕМ ЈЕ ИЗВРШЕН ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИСПРАВИО ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА, УКОЛИКО ЈЕ ОБРАЧУНАТИ ПДВ КОРИСТИО КАО ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ;
- 3) ПОСЕДУЈЕ ОБАВЕШТЕЊЕ ОБВЕЗНИКА ПДВ КОЈЕМ ЈЕ ИЗВРШЕН ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ДА ЈЕ ИСПРАВИО ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА, ОДНОСНО ДА ОБРАЧУНАТИ ПДВ НИЈЕ КОРИСТИО КАО ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ.

АКО ЈЕ ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗВРШЕН ЛИЦУ КОЈЕ НИЈЕ ОБВЕЗНИК ПДВ, ИЗМЕНУ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ИЗВРШИ АКО ЈЕ ИЗДАО ДОКУМЕНТ О СМАЊЕЊУ И АКО ПОСЕДУЈЕ ДОКАЗ О СМАЊЕЊУ ОСНОВИЦЕ, КАО И ОБАВЕШТЕЊЕ ДА ЗА ИЗНОС ПДВ НИЈЕ И НЕЋЕ БИТИ ПОДНЕТ ЗАХТЕВ ЗА РЕФАКЦИЈУ ПДВ У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗВРШЕН ЛИЦУ КОЈЕ ИМА ПРАВО НА РЕФАКЦИЈУ ПДВ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

АКО СЕ ОСНОВИЦА ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗ ЧЛАНА 10. СТАВ 1. ТАЧКА 3) И СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА НАКНАДНО ИЗМЕНИ – СМАЊИ, ОБВЕЗНИК ПДВ КОЛИ ЈЕ ПОРЕСКИ ДУЖНИК ЗА ТАЈ ПРОМЕТ, А КОЛИ ИМА ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА, МОЖЕ ДА СМАЊИ ИЗНОС ОБРАЧУНАТОГ ПДВ АКО ЈЕ:

- 1) САЧИНИО ИНТЕРНИ РАЧУН У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;
- 2) ИСПРАВИО ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА, УКОЛИКО ЈЕ ОБРАЧУНАТИ ПДВ КОРИСТИО КАО ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ.

АКО СЕ ОСНОВИЦА ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗ ЧЛАНА 10. СТАВ 1. ТАЧКА 3) И СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА НАКНАДНО ИЗМЕНИ – СМАЊИ, ПОРЕСКИ

ДУЖНИК ЗА ТАЈ ПРОМЕТ, КОЈИ НЕМА ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА, МОЖЕ ДА СМАЊИ ИЗНОС ОБРАЧУНАТОГ ПДВ АКО ЈЕ:

- 1) САЧИНИО ИНТЕРНИ РАЧУН У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;
- 2) ПОСЕДУЈЕ ДОКУМЕНТ КОЛИМ СЕ ПОТВРЂУЈЕ ДА ЈЕ ДОШЛО ДО СМАЊЕЊА НАКНАДЕ.

КОД СМАЊЕЊА АВАНСА СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ СТ. 3 – 6. ОВОГ ЧЛАНА.

ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ИЗМЕНИ ОСНОВИЦУ ЗА ИЗНОС НАКНАДЕ КОЈИ НИЈЕ НАПЛАЋЕН САМО НА ОСНОВУ ПРАВНОСНАЖНЕ ОДЛУКЕ СУДА О ЗАКЉУЧЕНОМ СТЕЧАЈНОМ ПОСТУПКУ, ОДНОСНО НА ОСНОВУ ОВЕРЕНОГ ПРЕПИСА ЗАПИСНИКА О СУДСКОМ ПОРАВЊАЊУ.

АКО ОБВЕЗНИК ПДВ КОЈИ ЈЕ ИЗМЕНИО ОСНОВИЦУ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 8. ОВОГ ЧЛАНА ПРИМИ НАКНАДУ ИЛИ ДЕО НАКНАДЕ ЗА ИСПОРУЧЕНА ДОБАРА И УСЛУГЕ У ВЕЗИ СА КОЈИМА ЈЕ ДОЗВОЉЕНА ИЗМЕНА ОСНОВИЦЕ, ДУЖАН ЈЕ ДА НА ПРИМЉЕНИ ИЗНОС НАКНАДЕ ОБРАЧУНА ПДВ.

ИЗМЕНА ОСНОВИЦЕ ВРШИ СЕ У ПОРЕСКОМ ПЕРИОДУ У КОЈЕМ ЈЕ НАСТУПИЛА ИЗМЕНА.

АКО ЈЕ НАКНАДА ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗРАЖЕНА У СТРАНОЈ ВАЛУТИ, ПОВЕЋАЊЕ, ОДНОСНО СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ДИНАРА У ОДНОСУ НА СТРАНУ ВАЛУТУ, НЕ ДОВОДИ ДО ИЗМЕНЕ ОСНОВИЦЕ, ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ ПРИ УТВРЂИВАЊУ ОСНОВИЦЕ И ОБРАЧУНАТОГ ПДВ И НАПЛАТИ НАКНАДЕ ПРИМЕЊЕНА ИСТА ВРСТА КУРСА ДИНАРА ИСТЕ БАНКЕ.

АКО СЕ У СКЛАДУ СА ЦАРИНСКИМ ПРОПИСИМА ИЗМЕНИ ОСНОВИЦА ЗА УВОЗ ДОБАРА КОЈА ПОДЛЕЖУ ПДВ, ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОДРЕДБЕ ОВОГ ЗАКОНА.

МИНИСТАР БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ НАЧИН ИЗМЕНЕ ОСНОВИЦЕ.

Члан 28.

~~Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:~~

- ~~1) који је опорезив ПДВ;~~
- ~~2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;~~
- ~~3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.~~

~~Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује:~~

- ~~1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;~~
- ~~2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.~~

~~У пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:~~

- ~~1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;~~
- ~~2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.~~

~~Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1 – 3. овог члана.~~

~~Рачуном из става 2. тачка 1) овог члана сматра се електронска фактура која је прихваћена, односно за коју се сматра да је прихваћена у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање.~~

~~Ако је електронска фактура из става 5. овог члана прихваћена најкасније до истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је настала пореска~~

~~обавеза у складу са овим законом, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза најраније за порески период у којем је пореска обавеза настала, независно од тога да ли је електронска фактура издата на дан настанка пореске обавезе или после тог дана.~~

~~Право на одбитак претходног пореза може да оствари и порески дужник:~~

~~1) из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тач. 1) 5) овог закона, под условом да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана;~~

~~2) из члана 10. став 2. тачка 6) овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана.~~

~~Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.~~

ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ОСТВАРИ АКО ДОБРА НАБАВЉЕНА У РЕПУБЛИЦИ ИЛИ ИЗ УВОЗА, УКЉУЧУЈУЋИ И НАБАВКУ ОПРЕМЕ, КАО И ОБЈЕКТА ЗА ВРШЕЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И ЕКОНОМСКИ ДЕЉИВИХ ЦЕЛИНА У ОКВИРУ ТИХ ОБЈЕКТА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ОБЈЕКТИ ЗА ВРШЕЊЕ ДЕЛАТНОСТИ), ОДНОСНО ПРИМЉЕНЕ УСЛУГЕ, КОРИСТИ ИЛИ ЋЕ ИХ КОРИСТИТИ ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА:

1) ЗА КОЛИ ПОСТОЈИ ОБАВЕЗА ОБРАЧУНАВАЊА ПДВ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;

2) ЗА КОЛИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 24. ОВОГ ЗАКОНА ПОСТОЈИ ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ПЛАЋАЊА ПДВ;

3) КОЛИ ЈЕ ИЗВРШЕН У ИНОСТРАНСТВУ, АКО БИ ЗА ТАЈ ПРОМЕТ ПОСТОЈАЛО ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ДА ЈЕ ИЗВРШЕН У РЕПУБЛИЦИ.

ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ОСТВАРИ АКО ПОСЕДУЈЕ:

1) РАЧУН ИЗДАТ ОД СТРАНЕ ДРУГОГ ОБВЕЗНИКА ПДВ – ПРЕТХОДНОГ УЧЕСНИКА У ПРОМЕТУ, У КОЈЕМ ЈЕ ИСКАЗАН ОБРАЧУНАТИ ПДВ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;

2) ДОКУМЕНТ О ИЗВРШЕНОМ УВОЗУ ДОБАРА У КОЈЕМ ЈЕ ИСКАЗАН ПДВ И ДОКАЗ КОЈИМ СЕ ПОТВРЂУЈЕ ДА ЈЕ ИСКАЗАНИ ПДВ ПЛАЋЕН ПРИЛИКОМ УВОЗА.

РАЧУНОМ ИЗ СТАВА 2. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ И ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА КОЈА ЈЕ ПРИХВАЋЕНА, УКЉУЧУЈУЋИ И ЕЛЕКТРОНСКУ ФАКТУРУ ЗА КОЈУ СЕ СМАТРА ДА ЈЕ ПРИХВАЋЕНА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ.

АКО ЈЕ ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА ИЛИ УСЛУГА ПРОПИСАНА ОБАВЕЗА ИЗДАВАЊА ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ПО ОСНОВУ ТОГ ПРОМЕТА МОЖЕ ДА СЕ ОСТВАРИ ИСКЉУЧИВО НА ОСНОВУ ПРИХВАЋЕНЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ.

ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ОСТВАРИ ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД НА ОСНОВУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ, АКО ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА ПРИХВАЋЕНА ЗАКЉУЧНО СА ДАНОМ КОЈИ ПРЕТХОДИ ДАНУ ПОДНОШЕЊА ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ЗА ТАЈ ПОРЕСКИ ПЕРИОД У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, А НАЈКАСНИЈЕ 10. ДАНА КАЛЕНДАРСКОГ МЕСЕЦА КОЈИ СЛЕДИ ТОМ ПОРЕСКОМ ПЕРИОДУ, НЕЗАВИСНО ОД ТОГА ДА ЛИ ЈЕ ПОРЕСКА ОБАВЕЗА НАСТАЛА У ПОРЕСКОМ ПЕРИОДУ ЗА КОЈИ ПОДНОСИ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ ИЛИ У НЕКОМ ОД ПРЕТХОДНИХ ПОРЕСКИХ

ПЕРИОДА И НЕЗАВИСНО ОД ТОГА ДА ЛИ ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА ИЗДАТА НА ДАН НАСТАНКА ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ ИЛИ ПОСЛЕ ТОГ ДАНА.

АКО ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ПРИХВАЋЕНА ПОЧЕВ ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ, ОДНОСНО ПОЧЕВ ОД 11. ДАНА КАЛЕНДАРСКОГ МЕСЕЦА КОЛИ СЛЕДИ ПОРЕСКОМ ПЕРИОДУ ЗА КОЛИ СЕ ПОДНОСИ ПОРЕСКА ПРИЈАВА, ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ОСТВАРИ ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД У КОЈЕМ ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА ПРИХВАЋЕНА.

ПОРЕСКИ ПЕРИОД ЗА КОЛИ ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ОСТВАРИ ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ УСЛОВ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ПОСЕДОВАЊЕ ДРУГОГ РАЧУНА ИЗ СТАВА 2. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА ОДРЕЂУЈЕ СЕ У СКЛАДУ СА СТ. 5. И 6. ОВОГ ЧЛАНА.

ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД ЗА КОЛИ СУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ЗА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ОДБИЈЕ ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ ОД ДУГОВАНОГ ПДВ, И ТО:

- 1) ОБРАЧУНАТИ И ИСКАЗАНИ ПДВ ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА, КОЛИ ЈЕ ИЛИ ЋЕ МУ БИТИ ИЗВРШЕН ОД СТРАНЕ ДРУГОГ ОБВЕЗНИКА У ПРОМЕТУ;
- 2) ПДВ КОЛИ ЈЕ ПЛАЋЕН ПРИЛИКОМ УВОЗА ДОБАРА.

ОБВЕЗНИК ПДВ КОЛИ НИЈЕ ОСТВАРИО ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА НА ОСНОВУ РАЧУНА ОБВЕЗНИКА ПДВ ИЗДАТОГ ПО ОСНОВУ ПРИМЉЕНОГ АВАНСА, МОЖЕ ДА ОСТВАРИ ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА НА ОСНОВУ РАЧУНА ЗА ИЗВРШЕНИ ПРОМЕТ ДОБАРА ИЛИ УСЛУГА.

АКО РАЧУН ИЗ СТАВА 2. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ ФОРМАЛНЕ НЕДОСТАТКЕ КОЛИ СЕ ОДНОСЕ НА ИДЕНТИФИКАЦИЈУ ПРИМАОЦА РАЧУНА, СА ИЗУЗЕТКОМ ПОДАТКА О ПИБ-У, ТА ОКОЛНОСТ НЕ УМАЊУЈЕ ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ОБВЕЗНИКА ПДВ – ПРИМАОЦА РАЧУНА.

ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА НАСТАЈЕ ДАНОМ ИСПУЊЕЊА УСЛОВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ОВОГ ПРАВА.

ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА МОЖЕ ДА ОСТВАРИ И ОБВЕЗНИК ПДВ - ПОРЕСКИ ДУЖНИК:

1) ИЗ ЧЛАНА 10. СТАВ 1. ТАЧКА 3) И СТАВ 2. ТАЧ. 1)-5) ОВОГ ЗАКОНА, ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ САЧИНИО ИНТЕРНИ РАЧУН И ОБРАЧУНАО ПДВ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ДА ПРИМЉЕНА ДОБРА И УСЛУГЕ КОРИСТИ ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА;

2) ИЗ ЧЛАНА 10. СТАВ 2. ТАЧКА 6) ОВОГ ЗАКОНА, ПОД УСЛОВОМ ДА ПОСЕДУЈЕ РАЧУН ПРЕТХОДНОГ УЧЕСНИКА У ПРОМЕТУ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ДА ЈЕ ОБРАЧУНАО ПДВ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ДА ЋЕ ТА ДОБРА И УСЛУГЕ КОРИСТИТИ ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ОБВЕЗНИК ПДВ МОЖЕ ДА ОСТВАРИ ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА У РОКУ ОД ПЕТ ГОДИНА ОД ИСТЕКА ГОДИНЕ У КОЈОЈ ЈЕ СТЕКАО ОВО ПРАВО.

Члан 31.

Ако се основица за опорезиви промет добара и услуга:

1) смањи, обвезник коме је извршен промет добара и услуга дужан је да, у складу са том изменом, исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио;

2) повећа, обвезник коме је извршен промет добара и услуга може да, у складу са том изменом, исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио.

Исправка одбитка претходног пореза из става 1. овог члана односи се и на примаоца добара или услуга из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. овог закона.

ИСПРАВКА ОДБИТКА ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА ВРШИ СЕ И ПО ОСНОВУ СМАЊЕЊА АВАНСА, КАО И ПО ОСНОВУ СТОРНИРАЊА РАЧУНА И ДРУГИХ ДОКУМЕНАТА ПРЕТХОДНОГ УЧЕСНИКА У ПРОМЕТУ КОЈИ УТИЧУ НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА.

ОБВЕЗНИК ПДВ КОЈИ ЈЕ ИСПРАВИО - СМАЊИО ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА МОЖЕ ДА ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ О ТОЈ ИСПРАВЦИ ОБВЕЗНИКУ ПДВ – ПРЕТХОДНОМ УЧЕСНИКУ У ПРОМЕТУ, ОДНОСНО ПРИМАОЦУ АВАНСА АКО ЈЕ ОД ТОГ ОБВЕЗНИКА ПДВ ДОБИО ДОКУМЕНТ О СМАЊЕЊУ У СЛУЧАЈУ КАДА ПОСТОЈИ ОБАВЕЗА ИЗДАВАЊА ДОКУМЕНТА О СМАЊЕЊУ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

Исправка одбитка претходног пореза из става 1. овог члана врши се и на основу овереног преписа записника о судском поравнању, у складу са чланом 21. ст. 3. и 5. овог закона.

Исправка одбитка претходног пореза врши се у пореском периоду у којем је измењена основица.

Министар ближе уређује начин исправке одбитка претходног пореза код измене основице.

Члан 34.

Физичка лица која су власници, закупци и други корисници пољопривредног и шумског земљишта и физичка лица која су као носиоци, односно чланови пољопривредног газдинства уписана у регистру пољопривредних газдинстава у складу са прописом којим се уређује регистрација пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: пољопривредници), имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима.

Ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 8% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница), као и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривредницима у новцу (уплатом на текући рачун или рачун штедње).

АКО СЕ ВРЕДНОСТ ПРИМЉЕНИХ ДОБАРА ИЛИ УСЛУГА НАКНАДНО ПОВЕЋА, ОДНОСНО СМАЊИ, ОБВЕЗНИК ИЗДАЈЕ ПОЉОПРИВРЕДНИКУ ПРИЗНАНИЦУ АКО ЈЕ ПОВЕЋАНА ВРЕДНОСТ ПРИМЉЕНИХ ДОБАРА ИЛИ УСЛУГА, ОДНОСНО ДОКУМЕНТ О СМАЊЕЊУ АКО ЈЕ СМАЊЕНА ВРЕДНОСТ ПРИМЉЕНИХ ДОБАРА ИЛИ УСЛУГА.

Обвезници из става 3. овог члана имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику.

Пољопривредник чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом.

Пољопривредник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезу из ~~става 5.~~ СТАВА 6. овог члана, као и друга права и обавезе које обвезник ПДВ има по овом закону.

У случају из ~~става 6.~~ СТАВА 7. овог члана, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

По истеку рока из ~~става 7.~~ СТАВА 8. овог члана, обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ ~~надлежном~~ пореском органу.

Члан 37.

Обвезник је дужан да:

- 1) поднесе евиденциону пријаву;
- 2) издаје рачуне о извршеном промету добара и услуга;
- 3) води евиденцију и сачињава прегледе обрачуна ПДВ у складу са овим законом;
- 4) обрачунава и плаћа ПДВ и подноси пореске пријаве;
- 5) доставља обавештења пореском органу у складу са овим законом.

ОБВЕЗНИК ПДВ ЈЕ ДУЖАН ДА:

- 1) ПОДНЕСЕ ЕВИДЕНЦИОНУ ПРИЈАВУ;
- 2) ИЗДАЈЕ РАЧУНЕ О ИЗВРШЕНОМ ПРОМЕТУ ДОБАРА И УСЛУГА И САЧИЊАВА ИНТЕРНЕ РАЧУНЕ;
- 3) ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ КОНТРОЛУ УТВРЂИВАЊА ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ;
- 4) ОБРАЧУНАВА И ПЛАЋА ПДВ И ПОДНОСИ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ;
- 5) ДОСТАВЉА ОБАВЕШТЕЊА ПОРЕСКОМ ОРГАНУ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

Члан 38.

Обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан је да, ~~најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве,~~ У РОКУ ОД ПЕТ ДАНА ОД ДАНА КАДА ЈЕ ОСТВАРИО ТАЈ ПРОМЕТ поднесе евиденциону пријаву ~~надлежном~~ пореском органу.

Ако обвезник из става 1. овог члана није поднео евиденциону пријаву у року из става 1. овог члана, евиденциону пријаву може поднети и после тог рока, односно поднеће је ~~надлежни~~ порески орган по службеној дужности.

Обвезник из става 2. овог члана има право на одбитак претходног пореза у складу са овим законом, за набавку добара и услуга, укључујући и аванс, почев од дана подношења евиденционе пријаве.

Евиденциону пријаву подноси и мали обвезник, односно пољопривредник који се определио за обавезу плаћања ПДВ, ~~у року из става 1. овог члана.~~

~~Надлежни порески орган~~ ПОРЕСКИ ОРГАН обвезнику издаје потврду о извршеном евидентирању за ПДВ.

Обвезник је дужан да наведе порески идентификациони број (у даљем тексту: ПИБ) у свим документима у складу са овим законом.

Члан 38а

На захтев обвезника који у претходних 12 месеци није остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара, укључујући и обвезника из члана 33. став 5. и члана 34. став 8. овог закона, за престанак обавезе плаћања ПДВ, ~~надлежни~~ порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Пре брисања из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом (у даљем тексту: регистар) код органа надлежног за вођење регистра, обвезник ПДВ који престаје да обавља делатност дужан је да, најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, ~~надлежном~~ пореском органу поднесе захтев за брисање из евиденције обвезника за ПДВ.

Захтев за брисање из евиденције за ПДВ из ст. 1. и 2. овог члана обавезно садржи податак о датуму престанка обављања ПДВ активности.

У СЛУЧАЈУ КАДА ОБВЕЗНИК ПДВ ПРЕСТАЈЕ ДА ПОСТОЈИ УСЛЕД СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНА ДРУШТВА НЕ ПРИМЕЊУЈЕ СЕ СТАВ 2. ОВОГ ЧЛАНА, ВЕЋ ПРАВНИ СЛЕДБЕНИК ТОГ ОБВЕЗНИКА ПДВ ДОСТАВЉА ОБАВЕШТЕЊЕ ПОРЕСКОМ ОРГАНУ О СПРОВЕДЕНОЈ СТАТУСНОЈ ПРОМЕНИ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА СПРОВОЂЕЊА СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ.

ОБАВЕШТЕЊЕ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ ПОДАТАК О ДАТУМУ СПРОВОЂЕЊА СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ.

~~Надлежни порески орган~~ ПОРЕСКИ ОРГАН спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Орган надлежан за вођење регистра не може извршити брисање обвезника из регистра без потврде из ~~става 4.~~ СТАВА 6. овог члана.

Потврда из члана 38. став 3. и ~~става 4.~~ СТАВА 6. овог члана садржи следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме и адресу обвезника;
- 2) датум издавања потврде о извршеном евидентирању за ПДВ, односно брисању из евиденције за ПДВ;
- 3) ПИБ;
- 4) датум отпочињања ПДВ активности и евидентирања за ПДВ, односно датум брисања из евиденције за ПДВ.

~~Надлежни порески орган води евиденцију о свим обвезницима ПДВ којима су издате потврде из става 5. овог члана.~~

ПОРЕСКИ ОРГАН ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О СВИМ ОБВЕЗНИЦИМА ПДВ КОЈИМА СУ ИЗДАТЕ, ОДНОСНО ЗА КОЈЕ СУ ИЗДАТЕ ПОТВРДЕ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА.

Члан 40.

Обвезник који је поднео захтев за брисање из евиденције за ПДВ дужан је да на дан престанка ПДВ активности:

1) изврши попис добара, укључујући опрему, објекте за вршење делатности и улагања у објекте, као и датих аванса, по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза у складу са овим законом и да о томе сачини пописну листу;

2) изврши исправку одбитка претходног пореза за опрему, објекте и улагања у објекте у складу са овим законом;

3) утврди износ претходног пореза за добра, осим добара из тачке 2) овог става, и дате авансе.

Износ исправљеног одбитка претходног пореза и износ претходног пореза из става 1. тач. 2) и 3) овог члана обвезник исказује у пореској пријави као исправку одбитка претходног пореза у складу са овим законом.

Пописну листу из става 1. тачка 1) овог члана обвезник подноси ~~уз пореску пријаву~~ НА ДАН ПОДНОШЕЊА ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ из става 2. овог члана.

Издавање рачуна

ИЗДАВАЊЕ РАЧУНА И САЧИЊАВАЊЕ ИНТЕРНОГ РАЧУНА

Члан 42.

Обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

У случају пружања временски ограничених или неограничених услуга чије је трајање дуже од годину дана, обавезно се издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.

Обавеза издавања рачуна из ст. 1. и 2. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ.

Рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника - издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника - примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;

- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

~~Обвезник може да изда рачун у папирном, односно у електронском облику ако постоји сагласност примаоца да прихвата рачун у електронском облику, осим у случају обавезе издавања рачуна у електронском облику у складу са законом када сагласност примаоца није потребна.~~

ОБВЕЗНИК ПДВ ИЗДАЈЕ ЕЛЕКТОНСКУ ФАКТУРУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЛИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ФИСКАЛНИ РАЧУН У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЛИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ФИСКАЛИЗАЦИЈА, РАЧУН У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ, ОДНОСНО РАЧУН У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ, СА ИЗУЗЕТКОМ ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ И ФИСКАЛНОГ РАЧУНА, АКО ПОСТОЈИ САГЛАСНОСТ ПРИМАОЦА ДА ПРИХВАТА РАЧУН У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ.

Рачун у папирном облику ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА издаје се у најмање два примерка, од којих један задржава издавалац рачуна, а остали се дају примаоцу добара и услуга.

Рачун у електронском облику ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА издаје се као електронски документ у складу са законом.

Обвезник ПДВ не издаје рачун за промет добара и услуга за који је решењем утврђена обавеза плаћања ПДВ од стране пореског органа.

ПО ОСНОВУ ПРОМЕТА ДОБАРА И УСЛУГА ИЗ ЧЛАНА 10. СТАВ 1. ТАЧКА 3) И СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА, АВАНСА, ПОВЕЋАЊА ОСНОВИЦЕ ЗА ПРОМЕТ, ОДНОСНО СМАЊЕЊА ОСНОВИЦЕ ЗА ПРОМЕТ И СМАЊЕЊА АВАНСА САЧИЊАВА СЕ ИНТЕРНИ РАЧУН.

Члан 44.

~~Ако обвезник ПДВ у рачуну исказе већи износ ПДВ од оног који у складу са овим законом дугује, односно износ ПДВ а да за то није имао обавезу у складу са овим законом, дужан је да тако исказани ПДВ плати.~~

~~Обвезник ПДВ из става 1. овог члана има право да исправи износ ПДВ ако је издао нови рачун са исправљеним износом ПДВ, односно рачун у којем није исказан ПДВ, односно ако је сторнирао рачун у случају када рачун није требало да буде издат и ако поседује документ примаоца рачуна — обвезника ПДВ или лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са овим законом у којем је наведено да ПДВ исказан у рачуну из става 1. овог члана није коришћен као претходни порез, односно да за тај износ ПДВ није поднет захтев за рефакцију ПДВ, у случају када је рачун издат обвезнику ПДВ или лицу које има право на рефакцију ПДВ.~~

~~Нови рачун из става 2. овог члана обавезно садржи напомену да се тим рачуном замењује претходно издати рачун.~~

~~Лице које исказе ПДВ у рачуну, а није обвезник ПДВ, дужно је да исказани ПДВ плати.~~

~~Лице из става 4. овог члана нема право да исправи исказани износ ПДВ.~~

ОБВЕЗНИК ПДВ КОЛИ ЈЕ ИЗДАО РАЧУН СА ИСКАЗАНИМ ПДВ ДУЖАН ЈЕ ДА ИСКАЗАНИ ПДВ ПЛАТИ.

АКО ОБВЕЗНИК ПДВ СТОРНИРА РАЧУН ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, СМАЊУЈЕ ИЗНОС ОСНОВИЦЕ, А ИЗНОС ПДВ МОЖЕ ДА СМАЊИ АКО:

1) ЈЕ ИЗДАО НОВИ РАЧУН У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, У СЛУЧАЈУ КАДА ПОСТОЈИ ОБАВЕЗА ИЗДАВАЊА РАЧУНА;

2) ПОСЕДУЈЕ ДОКУМЕНТ ПРИМАОЦА РАЧУНА – ОБВЕЗНИКА ПДВ ИЛИ ЛИЦА КОЈЕ ИМА ПРАВО НА РЕФАКЦИЈУ ПДВ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ У КОЈЕМ ЈЕ НАВЕДЕНО ДА ПДВ ИСКАЗАН У РАЧУНУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НИЈЕ КОРИШЋЕН КАО ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ, ОДНОСНО ДА ЗА ТАЈ ИЗНОС ПДВ НИЈЕ И НЕЋЕ БИТИ ПОДНЕТ ЗАХТЕВ ЗА РЕФАКЦИЈУ ПДВ, У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ

РАЧУН ИЗДАТ ОБВЕЗНИКУ ПДВ ИЛИ ЛИЦУ КОЈЕ ИМА ПРАВО НА РЕФАКЦИЈУ ПДВ.

СМАЊЕЊЕ ИЗНОСА ПДВ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ СЕ ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД ЗА КОЈИ СУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

УСЛОВИ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРАЈУ СЕ ИСПУЊЕНИМ ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД АКО ОБВЕЗНИК ПДВ ЗАКЉУЧНО СА ДАНОМ КОЈИ ПРЕТХОДИ ДАНУ ПОДНОШЕЊА ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ЗА ТАЈ ПОРЕСКИ ПЕРИОД, А НАЈКАСНИЈЕ 10. ДАНА КАЛЕНДАРСКОГ МЕСЕЦА КОЈИ СЛЕДИ ТОМ ПОРЕСКОМ ПЕРИОДУ, ИСПУНИ ОБА УСЛОВА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

ЛИЦЕ КОЈЕ ИСКАЖЕ ПДВ У РАЧУНУ, А НИЈЕ ОБВЕЗНИК ПДВ, ДУЖНО ЈЕ ДА ИСКАЗАНИ ПДВ ПЛАТИ.

ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА НЕМА ПРАВО ДА ИСПРАВИ ИСКАЗАНИ ИЗНОС ПДВ.

Члан 45.

Министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна, КАО И САЧИЊАВАЊЕ ИНТЕРНОГ РАЧУНА.

Члан 46.

Обвезник је дужан да, ради правилног обрачунавања и плаћања ПДВ, води евиденцију која обезбеђује вршење контроле, ~~као и да за сваки порески период сачини преглед обрачуна ПДВ.~~

Министар ближе уређује облик, садржину и начин вођења евиденције, ~~као и облик и садржину прегледа обрачуна ПДВ.~~

~~Порески период, подношење пореске пријаве, обрачун и плаћање ПДВ~~ ПОРЕСКИ ПЕРИОД, ПРЕЛИМИНАРНА ПОРЕСКА ПРИЈАВА И ПОРЕСКА ПРИЈАВА, ОБРАЧУН И ПЛАЋАЊЕ ПДВ

Члан 48.

Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а овог закона.

Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарско тромесечје за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 50.000.000 динара, осим за обвезника из члана 36а овог закона.

За обвезника из става 1. овог члана који оствари укупан промет у претходних 12 месеци мањи од 50.000.000 динара, порески период је календарско тромесечје почев од месеца по истеку календарског тромесечја.

За обвезника из става 2. овог члана који у календарском тромесечју оствари укупан промет у претходних 12 месеци већи од 50.000.000 динара, порески период је календарски месец почев од месеца по истеку календарског тромесечја.

~~Обвезник из става 2. овог члана, може да поднесе надлежном пореском органу захтев за промену пореског периода у календарски месец, најкасније до 15. јануара текуће календарске године.~~

ОБВЕЗНИК ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ПОРЕСКОМ ОРГАНУ ЗАХТЕВ ЗА ПРОМЕНУ ПОРЕСКОГ ПЕРИОДА У КАЛЕНДАРСКИ МЕСЕЦ, ПОЧЕВ ОД 15. ДЕЦЕМБРА ЗАКЉУЧНО СА 31. ДЕЦЕМБРОМ ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ ЗА НАРЕДНУ КАЛЕНДАРСКУ ГОДИНУ.

~~Одобрени порески период из става 5. овог члана траје најмање 12 месеци.~~

За обвезнике који први пут започну ПДВ активност у текућој календарској години, независно од дана регистрације за обављање делатности када је реч о обвезнику

који се региструје за обављање делатности, за текућу и наредну календарску годину порески период је календарски месец.

За пореског дужника који није обвезник ПДВ, порески период је календарски месец.

МИНИСТАР БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ НАЧИН И ПОСТУПАК ПРОМЕНЕ ПОРЕСКОГ ПЕРИОДА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД ЗА КОЈИ ЈЕ ПРОМЕЊЕН ПОРЕСКИ ПЕРИОД.

ЧЛАН 49А

ПРЕЛИМИНАРНА ПОРЕСКА ПРИЈАВА ПРЕДСТАВЉА СКУП ПОДАТАКА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРОМЕТ ДОБАРА, ПРОМЕТ УСЛУГА, УВОЗ ДОБАРА И ДРУГЕ ТРАНСАКЦИЈЕ И АКТИВНОСТИ КОЈЕ УТИЧУ НА ИЗНОС ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ ОБВЕЗНИКА ПДВ.

ПРЕЛИМИНАРНА ПОРЕСКА ПРИЈАВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА САЧИЊАВА СЕ У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА ОДРЕЂЕНОГ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, НА ОСНОВУ ПОДАТАКА КОЈИМА РАСПОЛАЖЕ ТАЈ СИСТЕМ, ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД ОБВЕЗНИКА ПДВ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ПРЕЛИМИНАРНА ПОРЕСКА ПРИЈАВА НЕ САЧИЊАВА СЕ ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД У КОЈЕМ ЈЕ ОТПОЧЕТА ПДВ АКТИВНОСТ, ОДНОСНО ПОРЕСКИ ПЕРИОД У КОЈЕМ ЈЕ ПРЕСТАЛА ПДВ АКТИВНОСТ ОБВЕЗНИКА ПДВ.

Члан 50.

Обвезник подноси пореску пријаву ~~надлежном~~ пореском органу на прописаном обрасцу, у року од 15 дана по истеку пореског периода.

Обвезник подноси пореску пријаву независно од тога да ли у пореском периоду има обавезу плаћања ПДВ.

Пореску пријаву дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза.

Изузетно од става 1. овог члана, обвезник ПДВ који се брише из евиденције за ПДВ подноси пореску пријаву ~~надлежном~~ пореском органу на дан подношења захтева за брисање.

Пореска пријава из става 4. овог члана подноси се за период од дана почетка пореског периода у којем је поднет захтев за брисање до дана престанка обављања ПДВ активности.

Члан 50а

~~Уз пореску пријаву обвезник је дужан да поднесе и преглед обрачуна ПДВ.~~

~~Ако обвезник уз пореску пријаву не поднесе и преглед обрачуна ПДВ сматра се да пореска пријава није поднета.~~

ОБВЕЗНИК ПДВ ПОДНОСИ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ СА ПРЕЛИМИНАРНОМ ПОРЕСКОМ ПРИЈАВОМ КОЈА ПРЕДСТАВЉА ПРИЛОГ ПОРЕСКОЈ ПРИЈАВИ.

АКО ОБВЕЗНИК ПДВ НИЈЕ ПОДНЕО ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ У РОКУ ПРОПИСАНОМ ОВИМ ЗАКОНОМ, ПРЕЛИМИНАРНА ПОРЕСКА ПРИЈАВА ДОСТАВЉА СЕ ПОРЕСКОМ ОРГАНУ НА ЊЕГОВ ЗАХТЕВ.

ЧЛАН 50Б

МИНИСТАР БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛИК, САДРЖИНУ, КАО И НАЧИН САЧИЊАВАЊА И ДОСТАВЉАЊА ПРЕЛИМИНАРНЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 20.

ОДРЕДБЕ ОВОГ ЗАКОНА КОЈЕ САДРЖЕ ОВЛАШЋЕЊА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА ПРИМЕЊИВАЋЕ СЕ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ПОДЗАКОНСКИ АКТИ ИЗ ЧЛ. 3. И 13. ОВОГ ЗАКОНА ДОНЕЋЕ СЕ ЗАКЉУЧНО СА 31. ДЕЦЕМБРОМ 2024. ГОДИНЕ, ПОДЗАКОНСКИ АКТ ИЗ ЧЛАНА 15. ОВОГ ЗАКОНА ЗАКЉУЧНО СА 15. ДЕЦЕМБРОМ 2024. ГОДИНЕ, А ПОДЗАКОНСКИ АКТ ИЗ ЧЛАНА 19. ОВОГ ЗАКОНА У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 21.

АКО ЈЕ ЗА ПРЕНОС ЦЕЛОКУПНЕ ИЛИ ДЕЛА ИМОВИНЕ ИЗ ЧЛАНА 6. СТАВ 1. ТАЧКА 1) ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 84/04, 86/04-ИСПРАВКА, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-ДР. ЗАКОН, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 И 138/22) ЗАКЉУЧЕН УГОВОР ИЛИ ДОНЕТА ОДЛУКА ЗАКЉУЧНО СА 31. ДЕЦЕМБРОМ 2024. ГОДИНЕ, НА ПРЕНОС ЦЕЛОКУПНЕ ИЛИ ДЕЛА ИМОВИНЕ ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ТАЈ ЗАКОН.

ЧЛАН 22.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ 15. ДЕЦЕМБРА 2024. ГОДИНЕ, А ПРИМЕЊИВАЋЕ СЕ ОД 1. ЈАНУАРА 2025. ГОДИНЕ, ОСИМ ЧЛАНА 15. СТ. 2, 3, 4. И 5. ОВОГ ЗАКОНА КОЈИ ЋЕ СЕ ПРИМЕЊИВАТИ ОД 15. ДЕЦЕМБРА 2024. ГОДИНЕ И ЧЛ. 14, 15. СТАВ 1, 16. И 18. ОВОГ ЗАКОНА КОЈИ ЋЕ СЕ ПРИМЕЊИВАТИ ПОЧЕВ ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД ЈАНУАР 2026. ГОДИНЕ, ОДНОСНО ЈАНУАР-МАРТ 2026. ГОДИНЕ.